

MERCEDES SOSA

5 oktober 2009

Mercedes Sosa is op 4 oktober 2009 op 74-jarige leeftijd overleden.

MERCEDES SOSA
en Argentina

Grabado en vivo en el Teatro Opera de Buenos Aires

Gedachten bij de dood van een zangeres

Door Peter Verschoor

Ik hoorde voor het eerst van Mercedes Sosa in het begin van de jaren '80 toen ik in Zweden correspondent was voor Nederlandse media. Een Finse collega die veel in Latijns-Amerika had gereisd, kende haar muziek en gaf me een cassette. Dat was het album 'En Argentina'.

Ze is (ik moet zeggen was, helaas) een zeer strijdbare vrouw die niet zozeer extreem-links was maar wel veel zong over de ellende die de nodige gewelddadige en bloeddorstige regimes over Zuid-Amerika hebben uitgestort. Ze zong, in het kort, over het recht op een beter leven. Het maakte haar mateloos populair in heel Latijns Amerika en ver daarbuiten.

Ze is gearresteerd door de junta van Videla in 1979, heeft daarna jaren in ballingschap geleefd en is vlak voor het verdwijnen van de junta in 1982 naar Argentinië teruggekeerd.

Ze gaf meteen een concert dat op de plaat is gezet als 'En Argentina'. Als je de muziek beluistert, begrijp je, ook al versta je de tekst niet, waarom het publiek soms zo ontzettend emotioneel reageert.

Haar bekendste lied is misschien 'Gracias a la Vida' (Dank aan het Leven) maar haar mooiste vind ik 'Sólo Le Pido A Dios'. Prachtige tekst die heel in het kort zegt: "Ik vraag alleen maar van God dat ik niet onverschillig zal zijn tegenover pijn, ik vraag alleen maar van God, dat ik niet onverschillig zal zijn tegenover onrechtvaardigheid, tegenover oorlog, tegenover gebrek aan interesse, onverschillig tegenover de toekomst, dat het niet hopeloos mag zijn om een andere cultuur te beleven."

Als ze dat zingt, aan het einde van het lied, raakt het publiek uitzinnig van enthousiasme en emotie.

MERCEDES SOSA

5 oktober 2009

Gedachten bij de dood van een zangeres

Maar er is meer. In Stockholm was ik bevriend met Cornelis Vreeswijk en was betrokken bij de opname van zijn laatste Nederlandse LP in 1982, 'Ballades van de Gewapende Bedelaar'. Hij speelde in die tijd met een vaste gitarist Conny (een Zweed, in Zweden is Conny een mannen naam) die jaren in Zuid-Amerika had gespeeld in een populaire band die 'Los Suecos' (De Zweden) heette. Hij woonde lange tijd in Argentinië.

Hij vertelde dat hij in het midden van de jaren '70 naar Zweden was teruggekeerd omdat hij de terreur zag toenemen in met name Argentinië. Wat de doorslag gaf, was een concert van Mercedes Sosa. Hij zei dat het concert in een groot stadion in Buenos Aires was, in het midden stond een podium met het orkest en Mercedes (die heel klein is), het stadion was bomvol.

Maar zei hij, ik keek om me heen en zag plotseling dat overal op de daken van de tribunes tientallen sluipschutters van het leger lagen. Ik citeer hem bijna letterlijk: "In een land dat op een vrouw die alleen maar vraagt om een beetje gerechtigheid, reageert met zoveel geweld, in zo'n land wil ik niet wonen."

Binnen een maand was hij terug in Zweden.

In 1979 werd Mercedes Sosa tijdens een concert gearresteerd, samen met het publiek. Ze werd verbannen en leefde een aantal jaren in Frankrijk en Spanje.

M E R C E D E S S O S A

Nog een detail. Tijdens het oefenen van de LP van Cornelis in 1982, bij Cornelis thuis, vroeg Conny of Cornelis een nummer wilde opnemen dat hij van Mercedes Sosa had geleerd. Hij speelde het voor, het is een prachtig lied met een heel apart ritme. Het gaat over iemand die met heimwee denkt aan de streek waar hij vandaan komt, in het noorden van Argentinië. Het is het lied 'La Arenosa', dat op 'En Argentina' staat.

MERCEDES SOSA

5 oktober 2009

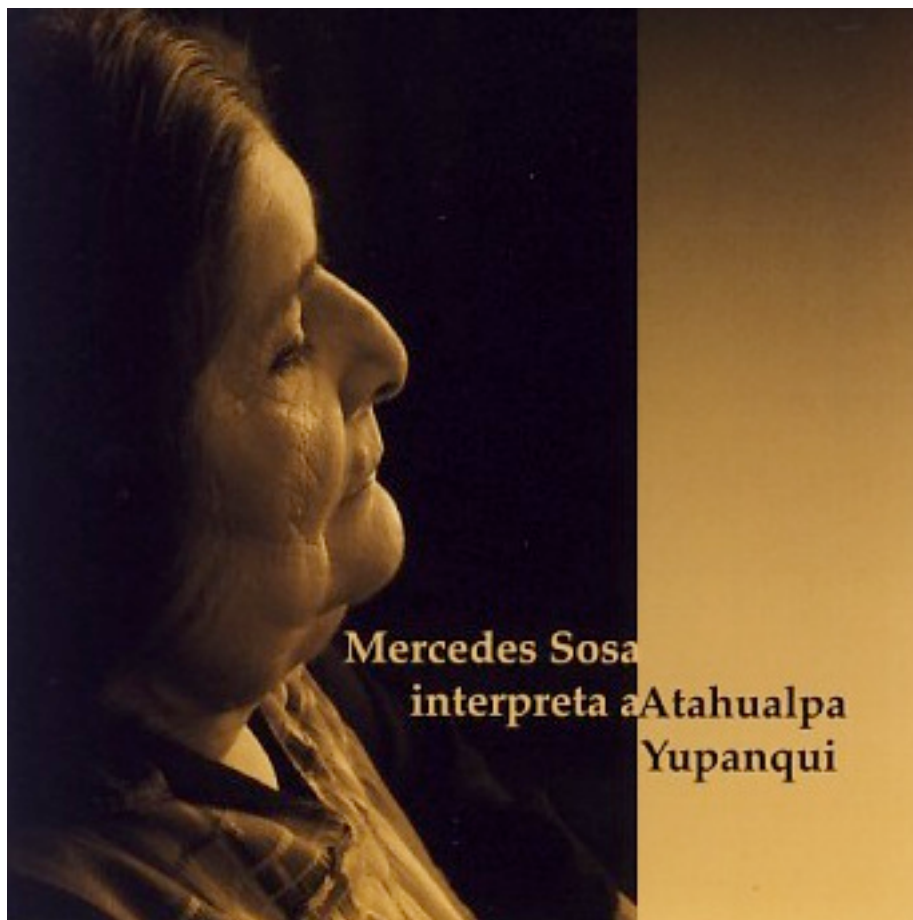
Cornelis de Waard hoorde het, begon het te spelen en maakte ter plekke een Nederlandse tekst over zijn heimwee naar IJmuiden, waar hij was geboren en als kind had gewoond.

Dat is op de LP gekomen als 'De Thuishavensamba'.

En o ja, toen ik net terug was in Nederland, in 1987, gaf Mercedes een concert in Den Haag, je raadt het al: daar ben ik naartoe gegaan.

Ongelooflijk, zo'n kleine vrouw, ze stond bijna stil op het podium, handen ineen, en dan die stem, het timbre, het volume, de inhoud van haar muziek, ik krijg er nog steeds kippenvel van...

Waarom denk ik dat Máxima dat niet krijgt?

Mercedes Sosa is op 4 oktober 2009 op 74-jarige leeftijd overleden.